

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1062/2565

บริษัท ย. โจทก์ นาย ธ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.อ. มาตรา 15,

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4,

พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

ปัญหาเรื่องฟ้องโจทก์ขอด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยแม้มิใช่เป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาก็มีอำนาจวินิจฉัยได้ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง จำเลยอุทธรณ์ในทำนองว่าไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง เท่ากับว่าจำเลยยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ขัดกับคำให้การรับสารภาพของจำเลย เป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ที่ศาลอุทธรณ์ยกอุทธรณ์มาชอบแล้ว ส่วนที่จำเลยฎีกาขอให้ลงโทษสถานเบาหรือรอการลงโทษมาด้วย แม้เป็นฎีกาซึ่งไม่ได้คัดค้านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ต้องห้ามมิให้ฎีกา และไม่อาจรับรองให้ฎีกาได้ แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การวินิจฉัยของศาลฎีกา และศาลฎีกาเห็นว่าศาลชั้นต้นลงโทษจำเลยหนักเกินไปก็ย่อมมีอำนาจแก้ไขให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 (1) (2) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 1 ปี รวม 3 กระทง เป็นจำคุก 3 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี 6 เดือน จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกา ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาตามฎีกาของจำเลยซึ่งสมควรวินิจฉัยเป็นประการแรกมีว่า ฟ้องของโจทก์ขอด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยจำเลยฎีกาว่าฟ้องโจทก์ไม่ครบองค์ประกอบความผิด เห็นว่า ปัญหาเรื่องฟ้องโจทก์ขอด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ว่าจะมิใช่เป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาก็มีอำนาจวินิจฉัยได้ คดีนี้ โจทก์บรรยายฟ้องไว้ชัดเจนว่าจำเลยออกเช็คที่ฉบบ เลขที่เช็คเท่าใด ฉบบเลขที่ใด สั่งจ่ายเงินเท่าใด ทั้งระบุวันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทุกฉบบและระบุเหตุแห่งการออกเช็คของจำเลยไว้ชัดเจนแล้วว่า จำเลยออกเช็คพิพาทเพื่อ

ชำระหนี้ค่าเหล็กเส้นแทนบริษัท ส. อันเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงและสามารถบังคับได้ตามกฎหมาย นับได้ว่าเป็นการบรรยายฟ้องที่ชัดเจนครบองค์ประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 แล้ว ส่วนเรื่องนิติสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยเป็นรายละเอียดที่โจทก์สามารถนำสืบได้ในชั้นพิจารณา ทั้งจำเลยให้การรับสารภาพและแถลงประสงค์ที่จะขอผ่อนชำระหนี้ตามเช็คแสดงว่าจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี มิได้หลงต่อสู้ ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 แล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น ปัญหาตามฎีกาที่ศาลฎีกาจะพิจารณาเป็นประการต่อไปคือ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลย ชอบหรือไม่ เห็นว่า ข้อหาตามที่โจทก์ฟ้องมิใช่เป็นข้อหาความผิดที่มีอัตราโทษอย่างต่ำจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้องศาลชั้นต้นย่อมพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 176 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดของจำเลยยอมรับฟังเป็นยุติว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คทั้งสามฉบับเพื่อค้ำประกันหนี้ของบริษัทเท่านั้นเป็นความรับผิดชอบทางแพ่งและเป็นการบรรยายข้อเท็จจริงว่าจำเลยมิได้กระทำความผิด จำเลยจึงไม่มีความผิดทางอาญาตามฟ้องนั้นเป็นการยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ในชั้นอุทธรณ์ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกอุทธรณ์ของจำเลยนั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ที่จำเลยฎีกาประการสุดท้ายขอให้ลงโทษสถานเบาหรือรอการลงโทษมาด้วยนั้น แม้เป็นฎีกาซึ่งไม่ได้คัดค้านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ต้องห้ามมิให้ฎีกาและไม่อาจรับรองให้ฎีกาได้ก็ตาม แต่เมื่อคดีนี้ขึ้นสู่การวินิจฉัยของศาลฎีกา และศาลฎีกาเห็นว่า ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยหนักเกินไปก็ย่อมมีอำนาจแก้ไขให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีได้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยออกเช็คพิพาท 3 ฉบับ สั่งจ่ายเงินรวมทั้งสิ้น 12,966,968.17 บาท ภายหลังศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แล้ว จึงนำเงินมาชำระให้แก่โจทก์บางส่วน แสดงว่าจำเลยไม่ชวนชวายเป็นหนี้ตามเช็คพิพาทเพื่อเป็นการบรรเทาผลร้ายให้แก่โจทก์อย่างเพียงพอ แม้ต่อมาในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จำเลยยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 19 มกราคม 2566 อ้างว่าได้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์เรียบร้อยแล้ว และจำเลยนำเงิน 4,800,000 บาท มาวางต่อศาลชั้นต้นเพื่อชำระหนี้คงเหลือตามเช็คพิพาทครบถ้วนแล้ว คดีอาญาลดลง แต่โจทก์แถลงโต้แย้งว่าจำเลยนำเงินที่ชำระในคดีอื่นมารวมคำนวณด้วย เฉพาะคดีนี้ จำเลยชำระหนี้ให้แก่โจทก์ซึ่งรวมเงิน 4,800,000 บาท ที่จำเลยนำมาวางต่อศาลในวันดังกล่าวแล้ว เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 7,800,000 บาท คงค้างชำระอีกเป็นเงิน 5,166,978.20 บาท ข้อเท็จจริงจึงยังมีอาชญาเป็นยุติได้ว่าหนี้ที่จำเลยได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดอันจะถือว่าคดีเล็กน้อยตามที่จำเลยกล่าวอ้าง ฉะนั้น แม้จำเลยจะประกอบอาชีพสุจริตหรือมีเหตุอื่นดังที่อ้างในฎีกา ก็มีใช่เป็นเหตุผลเพียงพอที่จะรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลย อย่างไรก็ดี เมื่อโจทก์รับว่า จำเลยชำระหนี้ตามเช็คพิพาทแก่โจทก์เพิ่มเติม

รวมเป็นเงิน 7,800,000 บาท จากยอดหนี้ทั้งหมด 12,966,968.17 บาท ที่ศาลชั้นต้นพิพากษา
จำคุกก่อนลดโทษกระทงละ 1 ปี นั้น นักเกินไป ศาลฎีกาเห็นสมควรกำหนดโทษเสียใหม่ให้
เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีที่เปลี่ยนแปลงไป พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำคุกจำเลย 3 กระทง
กระทงละ 6 เดือน ลดโทษกึ่งหนึ่งแล้ว คงจำคุกกระทงละ 3 เดือน รวมเป็นจำคุกจำเลย 9 เดือน
นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

องค์คณะ

อุบลรัตน์ ลุยวิกัย · สิริกานต์ มีจุล · ประชา งามล้ำวง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1062/2565>